

طالبان زیر بار توافق با آمریکایی‌ها برای ناامن کردن ایران نمی‌رود

طالبان زیر بار توافق با ایالات متحده برای آزادسازی ۷ میلیارد دلار از دارایی‌های افغانستان در ازای بی ثبات کردن اوضاع و امنیت در ایران نمی‌رود.



به گزارش آران نیوز به نقل از تهران تایمز، در نشست بین طالبان و آمریکایی‌ها در دوحه، ایالات متحده پیشنهاد غیرمعمولی به طالبان داده است: در ازای بی ثبات کردن اوضاع و امنیت در ایران، ایالات متحده آماده است ۷ میلیارد دلار از دارایی‌های افغانستان را که در بانک‌های آمریکایی مسدود شده آزاد کند. طالبان هنوز با این پیشنهاد موافقت نکرده‌اند.

در این راستا اسپوتنیک با پیرمحمد ملازهی، کارشناس مسائل افغانستان هم‌کلام شده است. آیا این اهرم فشار آمریکا بر طالبان در نهایت می‌تواند کارساز باشد؟

یکسری تهدیداتی وجود دارد، نه تنها بر پایه مذاکراتی که اخیراً در دوحه انجام شد، بلکه بر اساس توافقی که بین آمریکا و طالبان شد و آنها به قدرت در افغانستان بازگشتند. ظاهراً در آن معاهده که دو طرفه امضا شده و محرمانه باقی مانده و چیز زیادی از آن انتشار پیدا نکرده است، گروه‌های رادیکال اسلامی مانند داعش خراسان که در حال حاضر در افغانستان فعال شده است، مدعی خلافت خراسان بوده و محدوده جغرافیایی که برای خود تعریف کرده است از مسلمانان چین شروع شده، منطقه قفقاز روسیه، تا آسیای مرکزی، تا ایالت سین کیانگ چین، تا منطقه سبزوار ایران شامل خراسان و سیستان و بلوچستان، پاکستان و مسلمانان هند و بنگلادش تا مالزی و اندونزی، محدوده‌ای است که آنها در نظر گرفته‌اند. حقیقت اینست که در معاهده دوحه این تردید وجود دارد که ممکن است توافقی میان طالبان و آمریکایی‌ها صورت گرفته باشد تا در سه کشوری که با آمریکا مشکل دارند، روسیه، ایران و چین، گروه‌های وابسته به داعش مانند نهضت ترکستان شرقی که برای استقلال سین کیانگ مبارزه می‌کند، حزب التحریر ازبکستان، نهضت اسلامی ازبکستان، نهضت آزادی بخش چین و نهضت اسلامی تاجیکستان، گروه‌های فرقان و گروه جیش العدل در ایران، داعش فعال شود و نه طالبان. واقعیت اینست که طالبان نمی‌خواهد با ایران درگیر شود، طالبان می‌خواهد امارت اسلامی خود را در محدوده جغرافیایی افغانستان به وجود بیاورد، البته تحریک طالبان پاکستان هم هست، اما بیشتر از این ادعایی ندارند.

چنین استراتژی ایالات متحده در قبال افغانستان (با در نظر گرفتن تعداد زیاد پناهنجویان افغانستانی در ایران و ۲ حمله تروریستی در شیراز و مشهد که اتباع افغانستان در آن شرکت داشتند) چه خطراتی می‌تواند برای ایران در بر داشته باشد؟

درست است که این افراد افغانستانی بودند اما عضو داعش بودند، یعنی طالبان در این قضیه نداشته است. مشکل طالبان و ایران مسئله آب هیرمند و حق آبه سیستان است. طالبان تاکنون حاضر نشده است که قرارداد سال ۱۳۵۱ را عملیاتی کند، بنابراین یک اختلاف بین ایران و طالبان همین موضوع است، اختلاف بعدی مسئله مرزی و تردهای غیرقانونی است، مرز ایران و افغانستان از دره ذوالفقار که نقطه صفر مرزی ایران، ترکمنستان و افغانستان است تا ملک سیاه کوه که نقطه مرزی ایران، پاکستان و افغانستان است، دشت میبانش و نمی‌توان آن را کنترل کرد، به همین دلیل تردد غیرقانونی زیاد است و گفته می‌شود بین ۵ تا ۵.۵ میلیون و گاهی گفته می‌شود تا ۸ میلیون افغانستانی در ایران هستند و کار می‌کنند. اختلاف دیگر هم مسئله مواد مخدر است، ایران محل ترانزیت مواد مخدر به سمت ترکیه و اروپاست. گفته می‌شود در این مدت ایران نیروهای خود را متمرکز کرده، هزینه مالی میدهد و حتی با قاچاقچی‌ها درگیر می‌شود و نیروهای نظامی این کشور کشته می‌شوند. موضوع بعدی اینست که مرز در سیستان برای طالبان روشن نیست و طالبان قرارداد سال ۱۹۸۲ که توسط ژنرال گلدسمید انگلیسی حکمیت شده را متوجه نیست. در حال حاضر ایرانی‌ها یک دیوار مرزی بنا گذاشتند و طالبان خواستار برچیده شدن آن است.

اما با تمام این اوصاف من فکر نمی‌کنم که طالبان زیر بار توافق با آمریکایی‌ها برای ناامن کردن ایران بروند. طالبان یک استقلال عملی از خود دارند، آنها الان در مقابل پاکستانی‌ها که بیشترین کمک را به آنها کرده‌اند، ایستاده‌اند. من فکر نمی‌کنم که این حرف درست باشد و این پول برای خود افغانستان است و توسط آمریکا توقیف شده است و روزی باید آمریکایی‌ها آن را پس بدهند. ایران چه راه‌حلی برای این تهدید امنیتی در نظر بگیرد؟ ایران چه راه‌حلی و تصمیماتی را برای مقابله با این تهدید امنیتی می‌تواند اتخاذ کند؟

هم از نظر نظامی قدرت ایران قابل قیاس با طالبان نیست و هم اهرم های دیگری دارد. بعنوان مثال اگر ایران همین ۵.۵ میلیون نفری که در این کشور هستند را اخراج کند، همین برای طالبان مشکل ایجاد می کند، به اضافه اینکه بیشتر صادرات و واردات طالبان از چابهار هست و ایران می تواند آن را قطع کند. علاوه بر این برق افغانستان در برخی شهرها مانند هرات و نیمروز توسط ایران تامین می شود. این اهرم هایی هست که ایران می تواند علیه طالبان استفاده کند و من فکر نمی کنم که طالبان انقدر از خود عدم درایت نشان بدهند که با ایران درگیر شوند، حتی با پاکستان هم درگیر نمی شود. به نظر می رسد که اگر اتفاقی بیافتد، بیشتر جنگ نیابتی خواهد بود، به این صورت که طالبان از نیروهای ضد سیستمی ایران حمایت کند و بالعکس.